

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002641

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ на видачу диплома від 24.09.2025 №550/ОД

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Салай Максим Геннадійович

2. MAKSYM SALAI

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8356-436X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 2078 Право

Дата захисту: 04-09-2025

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача: Спеціалізована прокуратура у сфері оборони Центрального регіону

Код за ЄДРПОУ: 38347014

Місцезнаходження: вул. Петра Болбочана, 8, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Офіс Генерального прокурора

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10116

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, буд. 34, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, буд. 34, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27

Тема дисертації:

1. Виконавчий напис нотаріуса як позасудова форма захисту цивільних прав та інтересів
2. Executive inscription of a notary as an extrajudicial form of protection of civil rights and interests

Реферат:

1. Салай М.Г. Виконавчий напис нотаріуса як позасудова форма захисту цивільних прав та інтересів. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право. – Пенітенціарна академія України, Міністерство юстиції України, Чернігів, 2025. Дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню такого правового явища, як виконавчий напис нотаріуса. У першому розділі дисертаційного дослідження розглянута еволюція виконавчого напису в правозастосовній діяльності та його становлення в правовій системі України, а також розглянуті різноманітні теоретичні визначення поняття «виконавчий напис нотаріуса». На підставі цього автор доходить висновку, що визначення виконавчого напису як розпорядження нотаріуса є «рудиментом» радянської епохи. Також у першому розділі дисертації на підставі дослідження надбання нотаріальної процесуальної науки встановлено місце виконавчого напису в системі нотаріальних проваджень. Доведено, що саме поняття «нотаріальне провадження» може розглядатися у двох значеннях: як конкретна нотаріальна дія, визначена статтею 34 Закону України «Про нотаріат», та як родове поняття для групи нотаріальних дій,

які залежно від юридичної мети та спрямованості об'єднуються у види нотаріальних проваджень. При цьому вчинення виконавчого напису належить до нотаріальних проваджень щодо надання документам виконавчої сили, а інших видів нотаріальних дій у вказаній групі немає. Встановлено, що нотаріальне провадження з вчинення виконавчого напису складається з трьох обов'язкових стадій. Таке провадження у більшості випадків є одноетапним, тобто вчиняється швидко через одноразову дію відразу після звернення заявника. Проте вчинення виконавчого напису на опротестованому векселі належить до багатоетапних нотаріальних проваджень. У другому розділі роботи через призму стадійності детально розглянутий процесуальний порядок вчинення виконавчого напису. Встановлено, що перша стадія присвячена встановленню особи стягувача та перевірці поданої ним заяви на відповідність формальним вимогам. З'ясовано, що найбільш громіздкою та такою, що має вкрай важливе значення для цього нотаріального провадження, є стадія підготовки до вчинення виконавчого напису, оскільки саме на ній нотаріус з'ясовує питання наявності юридичних підстав для вчинення нотаріальної дії. Виокремлено дві умови для вчинення виконавчого напису: подання документів, що підтверджують безспірність заборгованості, та дотримання строків давності. Доведено, що встановлення нотаріусом безспірності заборгованості є центральним елементом стадії підготовки. Наявність безспірності визначається суто нормами матеріального права та носить формальний характер. Процесуальні механізми визначення безспірності законодавством не передбачені, що є істотною проблемою, яка суперечить обов'язку нотаріуса сприяти особам у здійсненні їх прав та захисті законних інтересів, роз'яснювати права і обов'язки, попереджати про наслідки вчинюваних нотаріальних дій для того, щоб юридична необізнаність не могла бути використана їм на шкоду, а також звужує права боржника. Тому для дійсного встановлення безспірності заборгованості та досягнення завдань стадії підготовки до вчинення виконавчого напису запропоновано внести відповідні зміни в нотаріальне процесуальне законодавство в частині обов'язкового повідомлення боржника, що має надсилатися саме нотаріусом як особою, уповноваженою на санкціонування примусового стягнення, з наданням строку, протягом якого боржник може висловити свої заперечення або визнати борг. На третій стадії нотаріус після встановлення умов для вчинення виконавчого напису приймає остаточне рішення на підставі раніше досліджених документів та видає відповідний нотаріальний акт, який набирає чинності з дня реєстрації. Досліджуючи Перелік документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, автор підтримує погляди науковців стосовно того, що даний документ не є належним нормативно-правовим актом, у якому мають встановлюватись випадки вчинення виконавчих написів. Окрему увагу приділено конкретним не нотаріально посвідченим документам, за якими заборгованість може стягуватися на підставі виконавчого напису нотаріуса. У третьому розділі дисертаційного дослідження розглянуті процесуальні питання, які виникають під час виконання виконавчого напису нотаріуса. Встановлено, що згідно з чинним законодавством заміна сторони можлива виключно у відкритому виконавчому провадженні, тоді як у самому виконавчому написі неможливо замінити стягувача. Окремо розглянуті проблеми примусового виконання виконавчого напису нотаріуса під час дії правового режиму воєнного стану, а також проблеми виконання виконавчих написів, вчинених на аліментних договорах.

2. Salai M.G. Executive inscription of a notary as an extrajudicial form of protection of civil rights and interests. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript. The dissertation for obtaining the scientific degree of Philosophy Doctor in specialty 081 Law. – Penitentiary Academy of Ukraine, Ministry of Justice of Ukraine, Chernihiv, 2025. The dissertation is devoted to a comprehensive study of such a legal phenomenon as a notary's executive inscription. The first chapter of the dissertation examines the evolution of the executive inscription in law enforcement activities and its formation in the legal system of Ukraine, and also considers various theoretical definitions of the concept of 'notary's executive inscription'. Also, in the first chapter of the dissertation, based on the study of the achievements of notarial procedural science, the author establishes the place of the executive inscription in the system of notarial proceedings. It is proved that the very concept of 'notarial proceedings' can be considered in two meanings: as a specific notarial act defined by Article 34 of the Law of Ukraine 'On Notaries', and as a generic concept for a group of notarial acts which, depending on the legal purpose and focus, are combined into types of notarial proceedings. At the same time, the execution of an executive inscription belongs to notarial

proceedings for granting documents with enforcement power, and there are no other types of notarial acts in this group. The author establishes that notarial proceedings for making an executive inscription consist of three mandatory stages. In most cases, such proceedings are one-stage, i.e., they are completed quickly through a single action immediately after the applicant's application. However, the execution of an executive inscription on a protested bill of exchange belongs to multi-stage notarial proceedings. In the second section of the paper, the author examines in detail the procedural procedure for making an executive inscription through the prism of stages. The author establishes that the first stage is devoted to establishing the identity of the claimant and verifying the application submitted by him/her for compliance with the formal requirements. It is found that the most cumbersome and crucially important for this notarial proceeding is the stage of preparation for the execution of an executive inscription, since it is at this stage that a notary clarifies the issue of the existence of legal grounds for a notarial act. The author distinguishes two conditions for the execution of an executive inscription: submission of documents confirming the indisputability of the debt and compliance with the statute of limitations. It is proved that the establishment of indisputability of debt by a notary is a central element of the preparation stage. The existence of indisputability is determined purely by substantive law and is formal in nature; the procedural mechanisms for determining indisputability are not provided for by law, which is a significant problem which contradicts the notary's duty to assist persons in exercising their rights and protecting their legitimate interests, to explain rights and obligations, to warn about the consequences of notarial acts so that legal ignorance cannot be used to their detriment, and also restricts the debtor's rights. Therefore, in order to effectively establish the indisputability of the debt and achieve the objectives of the stage of preparation for the execution of the writ of execution, it is proposed to amend the notarial procedural legislation in terms of mandatory notification of the debtor. At the third stage, after establishing the conditions for making an executive inscription, the notary makes a final decision based on the previously examined documents and issues a corresponding notarial deed, which comes into force on the day of registration. Having studied the List of documents under which debt collection is carried out indisputably on the basis of executive inscriptions of notaries, the author supports the views of scholars that this document is not an appropriate legal act which should establish the cases of making executive inscriptions. Special attention is paid to specific non-notorised documents under which debts may be collected on the basis of a notary's writ of execution. The third chapter of the dissertation deals with the procedural issues arising in the course of a notary's writ of execution. The author establishes that under the current legislation, a party may be replaced only in open enforcement proceedings, while it is impossible to replace the creditor in the writ of execution itself. The author also considers the problems of enforcement of a notary's writ of execution during the martial law regime, as well as the problems of enforcement of writ of execution made on alimony agreements.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Салай М. Порівняльні аспекти стягнення безспірної заборгованості в нотаріальному та судовому порядкух. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2022. №4. С. 419-427.
- Салай М. Особливості виконавчого напису як нотаріального акта. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2023. №4. С. 301-306

- Салай М.Г. Процесуальні дії нотаріуса на стадії підготовки до вчинення виконавчого напису та особливості встановлення предмета доказування. Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право. 2024. №3 (23). С. 98-110.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проекти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення нотаріального провадження з вчинення виконавчого напису через призму стадійності з обґрунтуванням детального порядку залучення боржника до нього

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002485

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрущенко Тетяна Сергіївна
2. TETIANA ANDRUSHCHENKO

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5128-3261

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, буд. 34, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурса Світлана Ярославівна
2. SVITLANA FURSA

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3023-5287

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет права Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 23745145

Місцезнаходження: вул. Доброхотова, буд. 7-а, Київ, 03142, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крижевська Олена Олександрівна

2. Olena Kryzhevskya

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4989-6322

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марущак Олександр Анатолійович

2. Oleksandr Marushchak

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6153-9868

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, буд. 34, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пузирний Вячеслав Феодосійович

2. Viacheslav F. Puzyrniy

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5692-2990

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, буд. 34, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ніщимна Світлана Олексіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ніщимна Світлана Олексіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Назарко Світлана Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна